

**MULTIAN KUNNAN
NUORISOTYÖN
PERUSSUUNNITELMA**

Sisällysluettelo

1. MULTIAN NUORISOTYÖN PERUSSUUNNITELMA; KUNNALLINEN NUORISOTYÖ JA NUORISOLAKI	3
1.1 Nuorisotyön suhdeteoria	3
1.2 Nuorisolaki	3
2. NUORISOTYÖN TOTEUTUS MULTIAN KUNNASSA	6
2.1 Yhteisöllinen nuorisotyö	6
2.1.1 Avoin nuorisotilatoiminta	6
2.1.2. Tapahtumat, leirit, retket ja matkat.....	7
2.1.3 Muu toiminta	7
2.2 Kohdennettu nuorisotyö: Etsivä nuorisotyö	7
2.3 Yhteiskunnallinen nuorisotyö	8
3. TYÖN SUUNNITTELU, DOKUMENTOINTI, ARVIOINTI, MITTARIT	9
3.1 Toimintasuunnitelmat, Nuodo, nuorisotyön kriteeristö, Nupsin seuranta ja päivitys.....	9
3.2 Nuorisotyön kehittäminen.....	9
4. TAUSTA-ASIAKIRJAT	10
4.1 Nuorisolaki.....	10
4.2 VANUPO	10
4.3 Kunnan omat asiakirjat	10
4.3.1 Multian kunnan kuntastrategia	10
4.3.2 Kunnan hyvinvointisuunnitelma.....	10
4.4 Tilastotiedot	11
5. MUUT	11
5.1 Yhteistyökumppanit.....	11
5.2 Yhteystiedot.....	11

1. MULTIAN NUORISOTYÖN PERUSSUUNNITELMA; KUNNALLINEN NUORISOTYÖ JA NUORISOLAKI

Tavoite: Nuorten hyvinvointia, elämäntaitoja ja osallisuutta vahvistavaa nuorisotyötä

Tehtävä: Ohjaa nuoria kohti omaa identiteettiä, osaamista ja yhteisöjä. Tarjoaa monipuolisia ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia vapaa-aikaan sekä ohjausta erilaisiin elämäntilanteisiin.

Arvot: Nuoria osallistavaa toimintaa. Vapaa-ajan viettoa turvallisessa ympäristössä, jossa läsnä nuorisotyön ammattilainen. Luottamuksella. Nuorisotyöntekijä on alalle kouluttautunut ammattilainen sekä luotettava ja turvallinen aikuinen.

1.1 Nuorisotyön suhdeteoria

Nuorisotyön suhdeteoria on yksi nuorisotyön teoreettisista viitekehyksistä. Suhdeteoriassa nuorisotyö nähdään nuorisokasvatuksena, jossa nuori ja nuoren yksilöllisen kasvun tukeminen on keskiössä. Nuorisokasvatus on nuoren itseilmaisun, itsetunnon, itsen hyväksymisen tai itseksi tulemisen tukea.

Nuorisotyön suhdeteoriassa nuoren yksilöllisen kasvun tukeminen tapahtuu nuoren suhteiden tukemisen kautta. Nuorisotyössä tuetaan nuorten suhdetta toisiin nuoriin, luotettaviin aikuisiin, palvelujärjestelmään ja rakenteisiin, alueeseen ja lähiympäristöön, päätöksentekoon ja yhteiskuntaan, suhdetta maailmaan, kulttuuriin ja luontoon. Nuorta tuetaan hänen sosiaalisessa ympäristössään. (Kiilakoski 2022)

1.2 Nuorisolaki

Nuorisolaissa nuori on alle 29-vuotias lapsi, nuori tai nuori aikuinen (3§).

- Nuorisotyötä ohjaa **nuorisolaki**, joka koskee 0-28-vuotiaita lapsia, nuoria ja nuoria aikuisia (Nuorisolaki 3§)
- Nuorisotyö ja nuorisopolitiikka kuuluu lain mukaan **kunnan tehtäviin**. **Nuorisotyöllä** tarkoitetaan nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa. (3§)
- **Nuorisopolitiikalla** tarkoitetaan nuorten kasvu- ja elinolojen sekä sukupolvien välisen vuorovaikutuksen parantamista. (3§)
- Nuorisolain mukaan **nuorille on järjestettävä mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa nuorisotyötä ja –politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn**. Nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa (24§). **Nuorisovaltuustosta** säädetään kuntalaissa (Kuntalaki 26§).
- Nuorisolaissa määritellään myös etsivä nuorisotyö (10-12§), **nuorten työpajatoiminta** (13-15§) sekä harrastamisen Suomen mallin mukainen **nuorten harrastustoiminta** (Nuorisolaki 955/2022, 12a§)

Hoitaessaan 1§ tarkoitettua tehtävää **kunnan tulee olla tarpeen mukaan yhteistyössä:**

- **Muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten kanssa**

- Nuorten ja heidän perheidensä kanssa
- Nuorisovalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa

Nuorisovalan tavoitteita 2§:

- Edistää nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa
- Tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista
- Edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia
- Tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa
- Edistää nuorten tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista
- Parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja

■ Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat 2§:

- Yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys
- Kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen
- **Monialainen yhteistyö**

■ Toteuttaessaan 2§ tavoitteita, kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioiden:

Luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja nuorisotoiminnalle

1. Järjestämällä nuorille suunnattuja **palveluja**
2. Järjestämällä nuorille suunnattuja **tiloja**
3. Tukemalla **nuorten kansalaistoimintaa**
4. Mahdollistaa **yhteistyömallien toteutumisen** yhteistyökumppaneiden kanssa

Monialainen yhteistyö (9§)

Kunnassa on oltava **ohjaus- ja palveluverkosto tai muu vastaava yhteistyöryhmä**

- Verkosto on paikallisten viranomaisten monialaisen yhteistyön yleistä suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten
- Verkoston kohderyhmänä ovat kaikki kunnassa asuvat nuoret (0-28v)
- Verkoston tai muun yhteistyöryhmän tulee toimia vuorovaikutuksessa nuorisovalan järjestöjen, seurakuntien ja **muiden nuorten palveluja tuottavien yhteisöjen kanssa**
- Kahdella tai useammalla kunnalla voi olla yhteinen verkosto
- Verkosto ei käsittele yksittäistä nuorta koskevia asioita
-

- Verkoston tai muun vastaavan yhteistyöryhmän tehtävänä on:
 - 1) Koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi
 - 2) Edistää nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista, yhteisiä menettelytapoja nuoren palveluihin ohjaamisesta sekä tiedonvaihdon sujuvuutta
 - 3) Edistää yhteistyötä nuorisotoiminnan toteutumiseksi

ETSIVÄ NUORISOTYÖ (10§)

- Tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään kasvua, itsenäistymistä, osallisuutta, pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille.
- Perustuu vapaaehtoisuuteen.
- Kun kunta järjestää etsivää nuorisotyötä, sen tulee nimetä etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaava kunnan viranhaltija tai kuntaan työsopimussuhteessa oleva henkilö.

NUORTEN TYÖPAJATOIMINTA (13§)

- Tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuorten valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun, päästä työmarkkinoille tai muuhun tarvitsemaansa palveluun
- Nuorten työpajatoiminnan järjestäjinä voivat toimia kunta tai useat kunnat yhdessä tai nuorten palveluja tuottava yhteisö
- Nuori tulee työpajalle pääsääntöisesti viranomaisen tai julkista tehtävää hoitavan ohjaamana. Nuori voi myös oma-aloitteisesti hakeutua.
 - Harrastamisen Suomen mallin mukainen harrastustoiminta (12§)
 - Valtionosuudet kunnille (16§)

NUORTEN OSALLISTUMINEN, VAIKUTTAMINEN JA KUULEMINEN (24§)

- Kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto (Kuntalaki, 26§)
- Aluehallituksen on asetettava hyvinvointialueen nuorisovaltuusto (Laki hyvinvointialueesta, 32§)
- Näiden lisäksi kunnan ja valtion viranomaisten tulee tarjota ja järjestää nuorille mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa paikallista, alueellista ja valtakunnallista nuorisotyötä ja –politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn tai heitä tulee muuten kuulla mainituissa asioissa. (Nuorisolaki, 24§)
- Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevista asioissa. (Nuorisolaki, 24§)

LAKI ENNALTAEHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖSTÄ

- Kunta huolehtii ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan ja nimeää ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen (5§)
- STM johtaa, THL kehittää ja ohjaa valtakunnallisesti (4§)

- AVI:t ohjaavat, suunnittelevat ja kehittävät yhteistyössä alueensa ept:tä (4\$)

2. NUORISOTYÖN TOTEUTUS MULTIAN KUNNASSA

2.1 Yhteisöllinen nuorisotyö

Yhteisöllinen nuorisotyö -käsitettä käytetään kuvaamaan nuorten vapaa-aikaan suunnattuja nuorisotyön palveluita, joiden tarkoituksena on tavoittaa laajasti kunnassa asuvia nuoria ja nuoria aikuisia. Työn painopisteet ovat ennalta ehkäisevässä toiminnassa sekä nonformaalisissa oppimisessa. Yhteisöllisen nuorisotyön tehtävänä on tarjota nuorille mielekkäitä ja monipuolisia mahdollisuuksia vapaa-aikaan. Yhteisöllisessä nuorisotyössä kohdataan erilaisissa elämäntilanteissa olevia nuoria, jolloin työ sisältää myös korjaavia palveluita tarvitsevien nuorten kohtaamista ja nuorisotyön ohjaamista sekä palveluohjausta.

2.1.1 Avoin nuorisotilatoiminta

Multian nuorisotyössä painotetaan Nuorisotila Nepan toimintaa sekä yhteistyötä Sinervän koulun kanssa.

Nuorisotoimi ylläpitää Nuorisotila Nepaa ja toteuttaa siellä avointa nuorisotilatoimintaa. Nepan tiloja hyödyntävät myös kunnan muut toimialat, järjestöt ja seurat. Nuokkarin tiloja voidaan hyödyntää avoimeen ja suljettuun ryhmä- ja yksilötyöhön. Nuorisotoimi vastaa tilojen käytön organisoimisesta. Nuorisotoimen avoin nuorisotilatoiminta on ammatillista kasvatustoimintaa, jonka kohderyhmänä ovat pääsääntöisesti 5.lk – 18-vuotiaat. Myös tätä nuoremmille voidaan järjestää kohdennettua tilatoimintaa. Nuorisotilatoiminta on ennalta ehkäisevää ja osallistavaa toimintaa, joka tarjoaa nuorille mielekkään ja turvallisen vapaa-ajanviettopaikan. Nuokkari mahdollistaa monipuolista ja omaehtoista harrastamista välineistöllään, joita ovat mm. biljardi, lautapelit, pöytäjalit ja konsolipelit sekä leipomiseen ja ruoanlaittoon varusteltu keittiö. Nuorisotilatoiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä huomioidaan nuorten toiveet ja tarpeet. Nuorisotila Nepan toiminnan suunnittelussa on ollut mukana myös koulun oppilashallitus, esimerkiksi Playstation5 – pelikonsoli on hankittu heidän hakemalla hankerahalla.

Nuorisotyöntekijä vastaa toiminnan kasvatuksellisesta toiminnasta ja turvallisuudesta. Lisäksi hän suunnittelee ja järjestää yhdessä nuorten kanssa tilan toimintaa. Nuorisotyöntekijä toimii tilatoiminnassa kohtaajana ja nuorten kuuntelijana nuorten erilaisissa elämäntilanteissa. Tilatoiminnan organisoimisessa ja sen säätelyssä huomioidaan nuorten tarpeet ja toiveet, tilan käyttöaste ja nuorisotyön resurssit. Rajallisten henkilöresurssien vuoksi nuorisotila Nepa on auki kahtena iltana viikossa. Nuorisotilan aukioloaikoina pyritään pitämään kaksi aikuista ohjaajaa.

SEURANTA JA ARVIOINTI

- päivittäiset asiakasmäärät sukupuolen ja iän mukaan
- aukiolopäivät ja -tunnit - tietojen koonti
- arviointi- ja palautekyselyt tms. kävijöille 1-2 krt /vuosi

2.1.2. Tapahtumat, leirit, retket ja matkat

Yhteistyössä seurojen ja yhdistysten kanssa on järjestetty kesäisin huvipuistoretkiä. Nuorisotila Nepalalla järjestetään vaihtelevilla teemoilla tapahtumailtoja pitkin toimintavuotta, esim. halloweenjuhla, elokuvaillat.

Toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan nuorten toiveet ja ideat sekä tarjotaan nuorille mahdollisuuksia osallistua suunnitteluun ja toteutukseen. Tapahtumien, retkien ja matkojen suunnittelussa tulee huomioida turvallisuustekijät. Retkiin ja matkoihin sekä yön yli jatkuviin tapahtumiin osallistuminen edellyttää alle 18-vuotiaan huoltajan suostumusta. Huoltajan suostumus ilmoitetaan kirjallisesti lupalapulla, sähköpostilla tai tekstiviestillä. Suostumuksessa tulee käydä ilmi toiminto, johon osallistutaan, nuoren nimi ja puhelinnumero, huoltajan nimi ja puhelinnumero. Toiminnon luonteen mukaisesti kerätään muut tarvittavat tiedot, esim. erityisruokavalio, huomioitavat sairaudet, käytössä oleva lääkkeet.

SEURANTA JA ARVIOINTI

- Tapahtumien, leirien, retkien ja matkojen määrät ja osallistujamäärät sukupuolen ja iän mukaan
- Päivät ja tunnit
- Jokaisesta tapahtumasta, leiristä, retkestä ja matkasta kerätään palaute sopivalla menetelmällä.

2.1.3 Muu toiminta

Yhteisöt ja seurat järjestävät omia iltapäivätoimintojaan/kerhoja Nuorisotila Nepan tiloissa, jolloin ohjaaminen ja vastuu on järjestävällä taholla.

2.2 Kohdennettu nuorisotyö: Etsivä nuorisotyö

Kohdennetussa nuorisotyössä kohdataan nuori yksilönä. Kohdennettu nuorisotyö on nuorisotyön muoto, jossa toiminta suunnataan tietyille kohderyhmälle tietyn teeman, kiinnostuksen tai elämäntilanteen mukaan. Tavoitteena on kohdata nuoret yksilöllisesti, luottamusta ja vapaaehtoisuutta kunnioittaen. Vahvistetaan nuoren arjen hallintaa ja tuetaan sekä ohjataan nuorta hahmottamaan omaa tulevaisuuden polkuaan. Kohdennettua nuorisotyötä toteuttaa etsivä nuorisotyö. Multian kunnassa etsivä nuorisotyö toteutetaan kolmen kunnan (Uurainen, Petäjävesi ja Multia) yhteistyösopimuksella lähipalveluna jokaiseen kuntaan.

Multian etsivän nuorisotyön tavoitteena on auttaa 15-28-vuotiaita nuoria, jotka ovat tuen tai ohjauksen tarpeessa. Etsivä nuorisotyö auttaa nuorta tulevaisuuden suunnittelussa, arjen asioissa ja ohjaavat tarvitsemiensa palveluiden piiriin. Tavoitteena on löytää nuorelle sellainen koulutus, työ tai muu palvelu, joka tukisi hänen itsenäistymistään ja kiinnittäisi hänet osaksi yhteiskuntaa.

Etsivä nuorisotyö on nuorelle aina vapaaehtoista, maksutonta ja luottamuksellista. Työmenetelminä käytetään yksilöohjausta, ryhmätoimintaa ja monialaista verkostoyhteistyötä.

Etsivä nuorisotyö tekee myös yhteistyötä koulun, kunnan nuorisotyön ja muiden alojen toimijoiden kanssa aina tarpeiden mukaan. Etsivän nuorisotyön tehtävä on toimia nuoren rinnalla kulkijana erilaisten palvelujen välillä sekä tarvittaessa nostaa esille kyseisten palveluiden epäkohtia ja tarvittaessa myös

puolustaa nuorta ja hänen oikeuksiaan. Kohdennettua nuorisotyötä toteutetaan myös nuorisotalolla, jonne etsivä nuorisotyöntekijä jalkautuu tapaamaan nuoria.

Etsivä nuorisotyö tukee nuoren yksilöllistä kasvua, nuorten suhdetta luotettaviin aikuisiin, nuorten suhdetta palvelujärjestelmään ja rakenteisiin sekä nuoren suhdetta yhteiskuntaan.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille (Nuorisolaki 1285/2016).

Etsivää nuorisotyötä tuetaan Aluehallintoviraston myöntämällä valtionavustuksella. Avustus on tarkoitettu nuorisolaissa määritellyn etsivän nuorisotyön toteuttamiseen. Etsivän nuorisotyön ikäraja, joka poikkeaa muusta nuorisotyöstä, määritellään Aluehallintoviraston hakukohtaisissa myöntöperusteissa. Avustuksen tavoitteena on vahvistaa nuoren elämänhallintataitoja ja vähentää nuorten syrjäytymistä ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrää.

Etsivä nuorisotyöntekijä vastaa Multian Aikalisä –toiminnasta ja on paikalla kutsunnoissa.

Etsivän nuorisotyön arvot ja periaatteet: vapaaehtoisuus ja itsemääräämisoikeus - nuorilähtöisyys - luottamuksellisuus - kynnöksettömyys - yhdessä, ei puolesta - rinnalla kulkeminen - kokonaisvaltaisuus - ihminen ihmiselle - oma persoona ja arvomaailma - monialainen yhteistyö - nuorten kuuleminen

SEURANTA JA ARVIOINTI

- PAREnt seurantajärjestelmään kerätään tiedot kontaktoiduista ja etsivän nuorisotyön asiakkuuksista sekä taustatiedot ja ohjaus
- SOVARI -sosiaalisen vahvistumisen mittari, jolla kerätään tietoa toiminnan vaikuttavuudesta vuosittain
- seurantamittari kohtaamisten määristä

2.3 Yhteiskunnallinen nuorisotyö

Yhteiskunnallinen nuorisotyö edistää nuorten vaikuttamismahdollisuuksia ja osallisuutta yhteiskunnassa esimerkiksi nuorisovaltuuston ja lasten parlamentin kautta. Työssä tarjotaan nuorille mahdollisuuksia ymmärtää omia vaikuttamismahdollisuuksia ja vaikuttaa itseä koskeviin asioihin käytännössä.

Yhteiskunnallinen nuorisotyö on myös nuorten asioita koskevaa vaikuttamistyötä ja nuorisotyön kehittämistä, sekä nuorten etujen valvomista.

Yhteiskunnallisen nuorisotyön tavoitteet

- Mahdollistetaan lasten ja nuorten vaikuttaminen kaupungin yhteisiin asioihin.
- Edistetään yhteiskunnallisten taitojen oppimista.
- Vahvistetaan yhteiskunnallista hyvinvointia nuorisotyön keinoin.
- Nostetaan nuorisotyön merkityksellisyyttä ja tehdään työtä näkyväksi.
- Varmistetaan nuorten edun toteutuminen ja hyvinvoinnin mahdollistuminen eri yhteyksissä.
- Kehitetään nuorisotyötä tietoon pohjautuen eri aikoina vaadittavalla tavalla.

Nuorisovaltuusto

Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Lasten ja nuorten osallistumisesta ja kuulemisesta säädetään nuorisolain ([1285/2016](#)) 24 §:ssä. ([21.5.2021/419](#))

Multialla ei ole lukuisista yrityksistä huolimatta saatu käynnistettyä nuorisovaltuustoa. Multialla toimii nuorisovaltuuston sijaan oppilashallitus, jossa on edustajia sekä alakoulun oppilaista että yläkoulun oppilaista.

3. TYÖN SUUNNITTELU, DOKUMENTOINTI, ARVIOINTI, MITTARIT

3.1 Toimintasuunnitelmat, Nuodo, nuorisotyön kriteeristö, Nupsin seuranta ja päivitys

Uutena tilastointijärjestelmänä on Nuodo vuoden 2026 alusta alkaen. Nupsin eli nuorisotyön perussuunnitelman seuranta ja päivitys tapahtuu kunnan hyvinvointikertomuksen päivityksen yhteydessä.

Kunnan vuosikertomuksiin sekä osavuosikatsauksiin kirjataan vuosittain toiminnan suunnitelmat ja toteutuneet toiminnot.

3.2 Nuorisotyön kehittäminen

Nuorisotyötä kehitetään osana perustyötä ja hankkeiden kautta (esimerkiksi koulunuorisotyön vakiinnuttaminen, jalkautumisen kehittäminen). Tunnistetaan ja haetaan hankerahoituksia tarvittavaa kehitystä varten sekä vahvistetaan sisäistä hankeosaamista.

Kehitetään jatkuvasti nuorisopalveluiden toimintaa tietoon ja tarpeeseen perustuen. Seurataan kansallisia sekä alueellisia mittareita ja tunnistetaan tarvittavaa kehitystä. Nuoria osallistetaan toiminnan kehittämisessä. Toteutetaan itsearviointia, raportoidaan ja kuvataan toimintaa.

Vahvistetaan nuorisotyön näkyvyyttä ja tunnettavuutta. Jokainen nuori ja heidän lähipiirinsä tuntevat Multian nuorisopalvelujen tarjonnan

4. TAUSTA-ASIAKIRJAT

4.1 Nuorisolaki

[Lainsäädäntö - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)

4.2 VANUPO

Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma (VANUPO) 2024–2027

Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma VANUPO on valtioneuvoston nelivuotiskausittain hyväksymä poikkihallinnollinen ohjelma, jonka tavoitteena on edistää nuorten kasvu- ja elinoloja. Ohjelmassa hallitus määrittelee nuorisopoliittiset tavoitteensa ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi. Lisäksi ohjelma linjaa nuorisotyötä, mukaan lukien ohjelmakaudelle valittavien nuorisoalan valtakunnallisten osaamiskeskusten valinnan painopisteistä sekä asettaa Suomen kansalliset tavoitteet nuorisoalan eurooppalaiselle ja kansainväliselle toiminnalle.

Ohjelma on hyväksytty valtioneuvoston periaatepäätöksenä. VANUPO:n säädöspäätös on nuorisolaissa (1285/2016). Lain 5 §:n säännöstä ohjelmasta täydentää valtioneuvoston asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta (211/2017). Nyt laadittava ohjelma on järjestyksessään kolmas.

Nuorisolain ja sen perusteella annetun valtioneuvoston asetuksen lisäksi VANUPO:n sisältöä ohjaavat hallitusohjelman nuoria koskevat kirjaukset. Vuosille 2024–2027 hyväksytyn VANUPO:n teemana on nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen laaja-alaisin toimenpitein ja hallinnonalojen rajat ylittäen. VANUPO:n avulla hallitus tiivistää nuorten hyvinvointityön poikkihallinnollista johtamista.

[Vahvistetaan nuorten hyvinvointia monialaisin toimenpitein : Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma \(VANUPO\) 2024–2027 - Valto](#)

4.3 Kunnan omat asiakirjat

4.3.1 Multian kunnan kuntastrategia

Linkki Kuntastrategiaan:

<https://multia.fi/kunta/hallinto-ja-talous?download=76:kuntastrategia-2019-2025>

4.3.2 Kunnan hyvinvointisuunnitelma: <https://multia.fi/kunta/hallinto-ja-talous>

Multian kunnan hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa vuosille 2026–2029 valmistuu vuoden 2025 syksyn aikana. Samanaikaisesti sen kanssa syntyy myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma samalle ajanjaksolle.

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä kunnassa. Se raportoi hyvinvoinnin edistämistyötä kunnanvaltuustolle, mutta ennen kaikkea kuntalaisille. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien tarkoituksena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia kunnassa ja sen tulee sisältää mm. tiedot lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta, lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista, yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisien sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä ja suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta.

4.4 Tilastotiedot

Saatavilla olevat tilastotiedot: nuorisotilastot.fi

Multian asukasluku -tilastotietoa

1430 (vuoden 2023)

1393 (vuoden 2024)

1384 (vuoden 2025 kesäkuun loppu)

Multian nuorten määrä

13-18v. osuus asukkaista 6% ja 0-28 v. osuus asukkaista 21 % vuodelta 2024

13-18v. osuus asukkaista 5% ja 0-28 v. osuus asukkaista 19 % vuodelta 2025 (Tilastokeskuksen ennakkotieto, päivitetty kesäkuu 2025)

5. Muut

5.1 Yhteistyökumppanit

Seurakunta

Sinervän koulu

Paikalliset urheiluseurat (Jyske, MultiAnts, Naisvoimistelijat)

Paikalliset seurat (partio, 4H, MLL, Kansalaisopisto, Riistanhoitoyhdistys)

5.2 Yhteystiedot

Nuoriso- ja vapaa-aikaohjaaja Lauri Kananen; puh. 040 3016230, s-posti: lauri.kananen@multia.fi

Etsivä nuorisotyöntekijä Milla Aho; puh. 040 3016259, s-posti: milla.aho@petajavesi.fi

Kirjaston ja vapaa-aikatoimenjohtaja Tarja Pietikäinen; puh. 040 3016233,

s-posti: tarja.pietikainen@multia.fi